

A) „...“

Parlamentem po řadě peripetií konečně prošel zákon, který měl vyprázdnit ústavy a děti v nouzi poslat do rodin. Prezident Václav Klaus ho ale vetoval a přidal „co kdyby“ – nebylo dost pěstounů? „Některé děti budou na ulici nebo mrtvé,“ odpověděl si. Poslanci ČSSD se vzápětí nechali slyšet, že takovou hrůzu nedopustí. Bez nich sněmovna veto nepřehlasuje. Změna se odkládá na neurčito.

V Česku se nenajde snad už nikdo, kdo by ústavy nahlas hájil. Je jasné, a potvrzuje to řada studií, že děti tu trpí a ústavní péče je poznamená na celý život.

Přesto znovu a znovu posíláme každý rok na dva tisíce nemluvňat do ústavu. Jen co se začne mluvit o změně, vždy se najde nějaký strašpytel.

Přitom, co tak hrozného by se mohlo stát? Ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek (TOP 09) chtěl, aby ústavní postýlky byly pro děti do tří let zapovězené až za dva roky. Mezitím měla vznikat síť profesionálních pěstounů, pro které by péče o svěřené dítě byla prací, placenou jako každá jiná práce. Není snad v „kojenečích“ dost lidí, kteří by o takovou práci stáli? Zřejmě by se objevili i další zájemci. O pěstounství totiž dnes v Česku stojí hlavně lidé, kteří vlastní dítě mít nemohou – toto je cesta, jak dítě získat. Proměna v obživu může přilákat další zájemce. ...“

B) „...“

Novela byla přijata pod tlakem mezinárodních institucí: Úřadu vysoké komisařky OSN pro lidská práva, Dětského fondu OSN a Evropské komise. Tyto instituce kritizovaly Českou republiku za velký počet dětí umístěných v ústavních zařízeních a malý počet dětí v pěstounské péči, resp. začaly prosazovat jako svůj politický program, aby žádné dítě mladší tří let nebylo umístěno v ústavní péči.

... Novela vnímá pěstounskou péči nikoliv jako posláním, ale jako zaměstnání. Hlavní motivací pěstounů napříště už nemá být jejich zájem o děti, jejich altruismus a soucit s dětmi, které nemají vlastní rodinu, ale motivace finanční. Protože ti, kteří skutečně stojí o to pomáhat opuštěným dětem, to dělají již dnes.

... Za zvlášť extrémní projev tohoto trendu považují pěstounskou péči na dobu určitou: v jejím důsledku děti budou střídat rodiny, stále znovu a znovu si budou zvykat na nové pěstouny, na nové prostředí a na nové kamarády. Takový osud je krutější než ústavní výchova v relativně stabilním prostředí a je v příkrém rozporu s proklamovaným účelem zákona a se zájmy dětí.

... Není pravdou, že hlavní důvody pro umístění dětí v kojeneckých ústavech jsou důvody sociální, naopak, převažují důvody zdravotní a zdravotně – sociální: podle údajů, které mám k dispozici, to bylo v roce 2010 55 % všech umístění. Není pravdou ani to, že by kojenecké ústavy a dětská centra byly jakýmsi odkládištěm dětí poskytujícími jen mizernou péči. Opak je pravdou, protože i tyto zařízení jdou s dobou a modernizují se.

... Námezdní pěstounská péče sníží počet dětí vhodných k osvojení. Placené pěstounství na jedné straně a osvojování dětí na druhé fungují jako spojené nádoby. ...“

